

DVV-001-014303

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

May / June - 2015

CCT 09 : Sanskrit (Linguistics)

(भाषा विज्ञान, महाभाष्य - पस्पशाहिनक)

Faculty Code : 001

Subject Code : 014303

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧	કોઈપણ એક પર ૧૦૦૦ શબ્દોમાં નિબંધ લખો.	૧૪
1	Write essay of any one in 1000 words.	14
	(૧) ભારોપીય ભાષા પરિવાર	
	(૨) ભાષાઓનું આકૃતિમૂલક વર્ગીકરણ	
	(૩) વ્યાકરણશાસ્ત્ર અધ્યયનના મુખ્ય પ્રયોજનો	
૨	(અ) કોઈપણ એક પર ૫૦૦ શબ્દોમાં નોંધ લખો.	૧૦
2	(A) Write note on any one in 500 words.	10
	(૧) અર્થ પરિવર્તનની દિશાઓ	
	(૨) પતંજલિનું જીવન અને કાર્યક્ષેત્ર	
૨	(બ) કોઈપણ એક પર ૫૦૦ શબ્દોમાં નોંધ લખો.	૧૦
2	(B) Write note on any one in 500 words.	10
	(૧) વિવિધ વિદ્વાનોએ આપેલું ભાષાનું લક્ષણ	
	(૨) મહાભાષ્ય પ્રથમ આહિનકનું વિષયવસ્તુ	
૩	(અ) કોઈપણ બે ઉપર ૫૦ શબ્દોમાં નોંધ લખો.	૧૦
3	(A) Write notes on any two in 50 words	10
	(૧) ગ્રાસમાનનો નિયમ	
	(૨) વાક્યનું લક્ષણ	
	(૩) શબ્દાનુંશાસનના કોઈપણ ચાર ગૌણ પ્રયોજનો	
	(૪) નિત્ય - અનિત્ય શબ્દ	

- ૩ (બ) કોઈપણ બે ઉપર ૫૦ શબ્દોમાં નોંધ લખો. ૧૦
- ૩ (B) Write notes on any two in 50 words 10
- (૧) ભાષા અને બોલીમાં અંતર
- (૨) ઋગ્વેદ-અવેસ્તાનું સામ્ય વૈષમ્ય
- (૩) અષ્ટાધ્યાયીનો પરિચય
- (૪) વ્યાકરણ શબ્દનો અર્થ
- ૪ એક અથવા બે વાક્યોમાં જવાબ લખો. ૬
- 4 Answer the following in one or two lines : 6
- (૧) શબ્દની પરિભાષા આપો.
- (૨) વાક્યના પ્રકારો દર્શાવો.
- (૩) યોગાત્મક ભાષાના પ્રકારો કેટલા ? કયા કયા ?
- (૪) વૈદિક અને લૌકિક શબ્દો એટલે શું ?
- (૫) ચત્વારિ શૃંગાઃ મંત્રનું અર્થઘટન શું ?
- (૬) 'પસ્પશા'નો અર્થ શું ?
- ૫ કોઈપણ દસ વૈકલ્પિક પસ્નોના ઉત્તર આપો. ૧૦
- 5 Answer the following any 10 MCQs 10
- (૧) અષ્ટાધ્યાયીમાં કુલ મળીને કેટલા પાદ છે ?
- (A) 32 (B) 40
- (C) 8 (D) 4
- (૨) શબ્દાનુશાસનના કેટલા પ્રકાર છે ?
- (A) ત્રણ (B) બે
- (C) ચાર (D) પાંચ
- (૩) 'શબ્દ' એટલે શું ?
- (A) જાતિ (B) દ્રવ્ય
- (C) ધ્વનિ (D) ક્રિયા

(૪) વાણી કેટલા પ્રકારની છે ?

- (A) બે (B) ત્રણ
(C) પાંચ (D) ચાર

(૫) 'મહાભાષ્ય' શેના પર રચાયું છે?

- (A) સૂત્રો પર (B) સૂત્રો અને વાર્તિકો પર
(C) સ્વતંત્ર વિચારો પર (D) વાર્તિકો પર

(૬) આપિશક્તિ નામના વૈયાકરણ

- (A) પાણિનિના સમયના છે (B) પાણિનિ પછીના છે
(C) પાણિનિ પૂર્વેના છે (D) આધુનિક સમયના છે

(૭) ચીની ભાષા શેનું શ્રેષ્ઠ ઉદાહરણ છે ?

- (A) યોગાત્મક ભાષા (B) શિલ્પભાષા
(C) અશિલ્પ ભાષા (D) અયોગાત્મક ભાષા

(૮) આકૃતિમૂલક વર્ગીકરણના મુખ્ય પ્રકારો કેટલા ?

- (A) પાંચ (B) ચાર
(C) ત્રણ (D) બે

(૯) ભારોપીય ભાષા પરિવારના મુખ્ય કેટલા પ્રકાર છે ?

- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5

(૧૦) કેન્તુમ્ વર્ગની કેટલી શાખાઓ છે ?

- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5

(૧૧) વિશ્વના ભાષાખંડ કેટલા મનાયા છે ?

- (A) બે (B) ત્રણ
(C) ચાર (D) પાંચ

(૧૨) પ્રશિષ્ટ પ્રધાનભાષાનું બીજું નામ શું ?

- (A) પ્રત્યયપ્રધાન (B) વિભક્તિપ્રધાન
(C) વ્યાસપ્રધાન (D) સમાસપ્રધાન
-